

“

Sanığın tecziyesi talep edilen kanun maddesi 2004 sayılı İcra Ve İflas Kanununun 339. maddesi olup bu maddede "Sonradan kazandığı malları veya kazancında ve gelirinde vaki tezayütleri bu Kanun mucibince bildirmeye mecbur olan borçlu makbul bir mazereti olmaksızın yedi gün içinde icra dairesine taahhütlü mektupla veya şifahi surette bildirmezse ve bu mal veya kazancı asıl veya bedel itibariyle mevcut olduğu takdirde, on gün; mal veya kazancını asıl veya bedel itibariyle makbul bir sebep olmaksızın elden çıkarmışsa, bir aya kadar disiplin hapsi ile cezalandırılır. (2)Bu cezalara alacaklının şikâyeti üzerine karar verilir. Kişi, icra takibine konu olan borcu tamamen ödemediği takdirde, bu ceza düşer." hükmü düzenlenmiştir. Aynı kanunun 77. maddesinde ise "İcra dairesine vakı olan beyanda malı olmadığını bildirmiş veya borcuna yetecek mal göstermemiş yahut beyandan imtina etmiş olan borçlu sonradan kazandığı malları ve kazancında ve gelirinde vukua gelen tezayütleri yedi gün içinde mezkûr daireye taahhütlü mektupla veya şifahi olarak bildirmeğe mecburdur." hükmü düzenlenmekle icra borçlusunun sonradan kazandığı malları ve kazancında ve gelirinde vukua gelen tezayütleri yedi gün içinde mezkûr daireye taahhütlü mektupla veya şifahi olarak bildirmeye mecbur olduğu icra borçlusuna yükümlülük olarak yüklenmiştir.

5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununun 2/1-1 maddesine göre disiplin hapsi "Kısmî bir düzeni korumak amacıyla yaptırım altına alınmış olan fiil dolayısıyla verilen, seçenek yaptırımlara çevrilemeyen, ön ödeme uygulanamayan, tekerrüre esas olmayan, şartla salıverilme hükümleri uygulanamayan, ertelenemeyen ve adli sicil kayıtlarına geçirilmeyen hapsi ifade eder." olarak tanımlanmıştır.

İİK'nun 339. maddesinin 1. ve 2. fıkrasının Anayasaya aykırı olduğuna dair Antalya 5. İcra Ceza Mahkemesinin yaptığı başvurunun Anayasa Mahkemesinin 2017/14 esas 2017/83 karar sayılı 29/03/2017 tarihli kararı ile İİK 339/1 maddesi yönünden başvurunun gerekli niteliğe sahip olmaması nedeniyle usulden reddine, 2. fıkrasının ise esastan reddine karar verildiği anlaşıldığından ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 152/4 maddesi gereği "Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz." aynı kanun hükmü nedeniyle somut norm denetimi yapılamayacağından Mahkememizce İİK'nun 339. maddesinin 1. fıkrası yönünden madde hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğuna dair başvuru yapılmıştır.

İİK'nun 339/1 maddesi, Anayasanın 2. maddesinde düzenlenen "hukuk devleti" ilkesine, 13/1 maddesinde düzenlenen "ölçülülük" ilkesine ve Anayasanın 19. maddesinde güvence altına alınan "Kişi Hürriyeti ve Güvenliği" maddesine ve Anayasanın 49/2 maddesinde düzenlenen "Devlet... çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları... korumak" ilkesine aykırıdır. Zira, icra takiplerinde UYAP sistemi vasıtasıyla yapılan icra borçlusunun malvarlığı sorgulamasında, dakikalar içerisinde icra borçlusunun malvarlığı ve çalıştığına dair SGK kayıtları sorgulanabilmektedir. Kamu kurumları ile entegreli olan UYAP'tan önce borçlunun malvarlığını sorgulama hususunda yeterli araştırma ve imkana sahip olmayan ve alacaklının alacağına kavuşturulması noktasında acizyet yaşanan eski zamanda, kanun koyucu bu boşluğu sahip olduğu malları ödeme emrinin tebliği ile icra dairesine bildiren ve takip sırasında da mallarında, kazancında ve gelirinde artış var ise bunu da icra dairesine bildiren bir nev'i "dürüst" borçlular oluşturmak üzere icra borçlularına yükümlülükler yüklemiş ve bu yükümlülüklerle aykırı hareket eden icra borçlularının da tecziyesini öngörmüştür. Halbuki modern çağda alacaklının, borçlunun malvarlığı sorgulaması hususunda bu denli bir imkana kavuşmasına

rağmen eski zaman alışkanlıklarının devam etmesi ve bu düzenleme ile icra borçlusunun tecziye edilmesi, Anayasanın 2. maddesinde düzenlenen "hukuk devleti" ilkesine ve 13. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen "ölçülülük" ilkesine aykırı olduğundan Anayasanın 19. maddesinde güvence altına alınan "Kişi Hürriyeti ve Güvenliği" başlıklı maddeye de aykırıdır. Hukuk devleti ilkesi, çağdaş hukuku ve çağdaş yaşamı takip ettiğinden hukukun etki ettiği olguların değişimi hukuk kurallarının değişimini de beraberinde getirecektir. Bu sebeple eski zamanda düzenlenmiş ve zamanına göre çağdaş hukuk kuralları, bugün hukuk devleti ilkesini ihlal eden hukuk kuralları durumuna düşebilecektir. Ayrıca çalışan icra borçlusuna 2004 sayılı İİK'nun 77. maddesi ile yeni bir işe girdiğinde veya gelirinde artış meydana geldiğinde icra dosyasına bu artışı bildirme yükümlüğünü yüklemek ve bu yükümlülüğe uyulmadığında çalışanı tecziye etmek de Anayasanın 49/2 maddesinde düzenlenen "Devlet... çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları... korumak" ilkesine aykırıdır. İcra takibindeki şekli eylemsizlikler nedeniyle verilen cezalarda, icra borçlusuna şekli eylemlerde bulunması gerektiğinin ve bulunmaması halinde bu durumun icra borçlusunun tecziyesini gerektireceği yönünde yazılı bilgilendirme yapılması gerektiği ancak yasal yönetmelikle düzenlenen ödeme emirlerinde bu hususun tevsik edilmediği ve icra borçlusu çalışanın da genelde beyanda bulunması gerektiğini bilmediğinden tecziyesine karar verildiği ve hakkındaki cezai hükmün düşmesi için ise icra borçlusu çalışanın tüm icra borcunu ödemesi gerektiği düşünüldüğünde, icra borçlusu çalışanın durumunu ağırlaştırılan bu düzenleme Anayasanın 49/2 maddesinde düzenlenen "Devlet... çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları... korumak" ilkesine aykırıdır.

Yukarıda belirtilen gerekçe ile Mahkememiz dava dosyasında sanık icra borçlusunun tecziyesi istenilen İİK 'nun 339/1 maddesi mezkur Anayasa maddelerine aykırı olduğundan İİK'nun 339/1 maddesinin iptalini Sayın Mahkemenizden talep edilmesi gerekmiştir.

Gereği arz olunur.”